

Η Απόλουση του Αγ. Χρίσματος κατά την Ακολουθία του Βαπτίσματος

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](http://www.pemptousia.gr/?p=91634)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=91634>]

2.5.1.: «Απόλουσις του Αγίου χρίσματος»

Η πρώτη τελετή που προετοιμάζει το νεοφώτιστο γι αυτή τη μάχη και που τη φανερώνει ως περιεχόμενο της χριστιανικής ζωής είναι η Απόλουση του αγίου Χρίσματος.

Και μεθ' ἡμέρας ἑπτά, πάλιν φέρουσι τον νεόφυτον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς το ἀπολοῦσαι.

Στην αρχαία πράξη, προηγούταν μια άλλη τελετή, «ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν τοῦ Ἐπισκόπου ἐπὶ την κεφαλὴν τοῦ νεοφύτου», και αυτή η διάταξη αναφερόταν στην πρώτη ευχή της ακολουθίας της «ὄγδοῃς ἡμέρας». Ο νεός χριστιανός πρόκειται να σταλεί στον κόσμο ως μάρτυρας Χριστού, ως «βιαστής» της Βασιλείας του Θεού, δηλαδή ως μαχητής εναντίον «ἄρχοντος τοῦ αἰῶνος τούτου»[176]. Η πρώτη ευχή που διαβάζεται από τον λειτουργό, είναι μια ευχή που ζητάει προστασία, θάρρος, πιστότητα, καρτερία[177]:

Πηγή: bio365.blogspot.com

Ὁ λύτρωσιν ἁμαρτιῶν, διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, τῷ δούλῳ (τῇδούλῃ) σου δωρησάμενος, καὶ ζωὴν ἀναγεννήσεως αὐτῷ (αὐτῇ) χαρισάμενος· Αὐτός, Δέσποτα Κύριε, τὸν φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ (αὐτῆς) ἐναυγάζειν διὰ παντὸς εὐδόκησον· τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως αὐτοῦ (αὐτῆς) ἀνεπιβούλευτον ἐχθροῖς διατήρησον· τὸ τῆς ἀφθαρσίας ἔνδυμα, ὃ περιεβάλετο, ἀρρύπωτον ἐν αὐτῷ (αὐτῇ) καὶ ἀμόλυντον διαφύλαξον· ἄθραυστον ἐν αὐτῷ (αὐτῇ) τὴν πνευματικὴν σφραγίδα τῇ χάριτί σου διατηρῶν, καὶ ἵλεως αὐτῷ (αὐτῇ) τε καὶ ἡμῖν γενόμενος, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου. Ὅτι ἡυλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων[178].

Κατόπιν, αφού βάλει ο ιερέας το χέρι του στο κεφάλι του, λέγει:

ΔέσποταΚύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τῆς κολυμβήθρας τὴν οὐράνιον ἔλλαμψιν τοῖς βαπτιζομένοις παρέχων· ὁ ἀναγεννήσας τὸν δοῦλον (τὴν δούλην) σου τὸν (τὴν) νεοφώτιστον δ' ὕδατος καὶ πνεύματος, καὶ τὴν τῶν ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων ἄφεσιν αὐτῷ (αὐτῇ) δωρησάμενος, ἐπίθες αὐτῷ (αὐτῇ) τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιάν, καὶ φύλαξον αὐτὸν (αὐτήν) ἐν τῇ δυνάμει τῆς σῆς ἀγαθότητος· ἄσυλον τὸν ἄρραβῶνα διαφύλαξον καὶ ἀξίωσον αὐτὸν (αὐτήν) εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ εἰς τὴν σὴν εὐαρεστίαν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων[179].

Μόνον ο Θεός μπορεί να μας διαφυλάξει στις δυσχέρειες και στην απελπισία του επιγείου αγώνα και της πορείας μας. Και έτσι αυτή η «ἐπίθεσις» των χειρῶν εἶναι ἡ ἀνάδειξη των καινούριων αξιωματικῶν, ἡ παράδοση των εντολῶν, το σημάδι και το ὕδωρ του ηρωισμού, που χωρίς αὐτόν δεν μπορεί να υπάρξει χριστιανική ζωή.

Ο νεὸς Χριστιανὸς δέχεται αὐτὴν τὴν ἐντολή: **«Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν..»** λέει ο λειτουργός, και ο νεοφώτιστος σκύβοντας το κεφάλι του υποδηλώνει τὴν υπακοή του, τὴν ἐτοιμότητα να ἀποδεχθῇ τὴ μαθητεία τῆς militia Christi, να παραμείνει στις τάξεις, να μην ζητάει τὴν δική του δόξα και ικανοποίηση, ἀλλὰ τὴν νίκη του Κυρίου Του[180].

Και ο λειτουργός εὐχεται:

«Ὁ ἐνδυσάμενος (ἡἐνδυσασμένη) σε, τὸν Χριστὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν, σοὶ ὑπέκλινε σὺν ἡμῖν τὴν ἑαυτοῦ (ἑαυτῆς) κεφαλὴν ὃν διαφύλαξον ἀήττητον ἀγωνιστὴν διαμεῖναι κατὰ τῶν μάτην ἐχθρὰν φερομένων κατ' αὐτοῦ (αὐτῆς) τε καὶ ἡμῶν, τῷ δὲ σῷ ἀφθάρτῳ στεφάνῳ μέχρι τέλους νικητὰς πάντας ἀνάδειξον. Ὅτι σὸν ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς, καὶ σοὶ τὴν δόξα νᾶναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» [181].

Τώρα τα εξωτερικά σημεῖα και σύμβολα πρέπει να ἀφαιρεθοῦν, γιατί ἀπὸ τώρα και στο ἐξῆς τίποτε το ἀπλῶς εξωτερικό δεν θα μπορεί να βοηθήσει, μόνον ἡ ἐσωτερική οικειοποίηση του δώρου τῆς χάρης, τῆς πίστεως και τῆς πιστότητος θα τον κρατήσῃ. Ἐτσι ἀφαιρεῖται ο χιτῶνας. Ο ἴδιος ο Χριστὸς για να υπερβῇ τον ἐχθρό παράτησε τὴν ἐνδοξη στολή Του και ἀνέλαβε τὴν μορφὴ του δούλου. Αφαιρεῖται ο χιτῶνας και ἀπολούεται του ἁγίου Χρίσματος, γιατί δεν δόθηκαν ἀπλῶς για να εἶναι σημάδια, ἀλλὰ εἶναι ἡ ἴδια ἡ πραγματικότητα που δόθηκε για

να μεταμορφωθεί σε ζωή. Αυτό εξηγεί γιατί ο λειτουργός ενώ ξεπλένει το Χρίσμα από το σώμα, απευθύνεται στον ίδιο άνθρωπο[182]:

«Έβαπτίσθης, έφωτίσθης, έμυρώθης, ήγιάσθης, άπελούσθης είς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν»[183].

Τώρα ο νεόφυτος είναι έτοιμος να αντιμετωπίσει την πρόκληση του κόσμου, να αρχίσει την μαρτυρία του.

[Συνεχίζεται]

[176] Βλ. Alexander Schmemmann «Εξ ύδατος και πνεύματος», εκδ. Δομός, μτφρ. Ιωσήφ Ροηλίδης, Αθήνα 1984, σ. 176.

[177] Οπ. παρ. σ. 176.

[178] Βλ., Μικρόν Ευχολόγιον ή Αγιασματάριον, «Ακολουθία του Αγίου Βαπτίσματος» εκδ. Αποστολικής Διακονίας, σ. 80.

[179] Βλ. οπ. παρ. σ. 81.

[180] Alexander Schmemmann «Εξ ύδατος και πνεύματος», εκδ. Δομός, μτφρ. Ιωσήφ Ροηλίδης, Αθήνα 1984, σ. 178

[181] Βλ., Μικρόν Ευχολόγιον ή Αγιασματάριον, «Ακολουθία του Αγίου Βαπτίσματος» εκδ. Αποστολικής Διακονίας, σ. 82.

[182] Alexander Schmemmann «Εξ ύδατος και πνεύματος», εκδ. Δομός, μτφρ. Ιωσήφ Ροηλίδης, Αθήνα 1984, σελ. 178-179.

[183] Βλ., Μικρόν Ευχολόγιον ή Αγιασματάριον, «Ακολουθία του Αγίου Βαπτίσματος» εκδ. Αποστολικής Διακονίας, σ. 82.